

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 13.7.2026
COM(2026) 356 final

2026/0191 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

e-kaubanduse lepingu sõlmimise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

2017. aasta detsembris toimunud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) 11. ministrite konverentsil leppisid 71 WTO liiget, sealhulgas Euroopa Liit, kokku WTO raames e-kaubanduse kaubandusaspektide üle läbirääkimiste pidamiseks ettevalmistava töö alustamises.

2019. aasta jaanuaris tegid 77 WTO liiget, sealhulgas Euroopa Liit, ühisavalduse, milles kinnitasid oma kavatsust nimetatud läbirääkimisi alustada, et püüda saavutada olemasolevatele WTO lepingutele ja raamistikele tuginedes kõrgetasemeline tulemus ja võimalikult suure hulga WTO liikmete osalemine.

Pärast viis aastat kestnud läbirääkimisi edastasid 71 WTO liiget 2024. aasta detsembris teatise, mis sisaldas e-kaubanduse lepingu (edaspidi „leping“) kokkulepitud teksti, ning tegid avalikuks ühise eesmärgi taotleda WTO peanõukogu otsust lisada leping Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu (edaspidi „WTO leping“) 4. lisasse.

WTO peanõukogu ei suutnud oma 2025. aasta veebruari ja detsembri istungitel lepingu inkorporeerimise suhtes konsensust saavutada. Seepärast esitasid 67 WTO liiget, sealhulgas Euroopa Liit, 28. märtsil 2026 ühisdeklaratsiooni, milles kinnitasid oma kavatsust hakata e-kaubanduse lepingut peale seda, kui nõutavad sisemenetlused on lõpule viidud, võimalikult kiiresti rakendama. Et võimaldada lepingu ajutist kohaldamist, lisati sellele ajutist korda käsitlev lisa, mis sisaldab muu hulgas liidet vahekohtu apellatsioonimenetluse kohta. Lepinguosalisel taotleval jätkuvalt otsust lisada leping WTO lepingu 4. lisasse. Kuni kuupäevani, mil leping lisatakse WTO lepingule, kohaldatakse seda ajutist korda käsitleva lisa kohaselt ajutiselt.

Lepinguga kehtestatakse esimesed üleilmsed digikaubanduse normid ning luuakse õiguslik alus, millele tuginedes saab võimalikult palju riike oma digimajandust arendada ning riigisisest ja piiriülest digikaubandust edendada.

Leping hõlmab järgmist:

- kaubanduse hõlbustamise põhimõtted, mis võivad aidata muuta digikaubanduse sujuvamaks nii riikide piires kui ka piiriüleselt (nt sätted paberivaba kaubanduse, elektrooniliste lepingute, elektroonilise autentimise ja e-allkirjade kohta);
- sätted, millega suurendatakse nii tarbijate kui ka ettevõtjate usaldust digikaubanduse keskkonna vastu (nt sätted, mis käsitlevad soovimatuid elektroonilisi kommertsteateid, tarbijate kaitset internetis, küberturvalisust ja avatud internetiühendust);
- sätted, mis aitavad tagada tarbijate ja ettevõtjate püsivat ja taskukohast juurdepääsu internetile ja elektroonilistele teenustele ning muuta seega rahvusvahelise digikaubanduse keskkonda usaldusväärsemaks (nt sätted e-maksete ja telekommunikatsiooniteenuste kohta).
- keeld kohaldada elektroonilise edastuse suhtes tollimaksu;
- arengukomponent, millega võimaldada digikaubanduses osaleda arengumaade tarbijatel ja ettevõtjatel ja nende osalemist lihtsustada;
- horisontaalne erand isikuandmete ja eraelu puutumatuse kaitse meetmete suhtes.

Vastavalt e-kaubanduse lepingu artiklile 29 toimub lepingu heakskiitmine heakskiitmiskirja hoiuleandmisega WTO peadirektorile. E-kaubanduse leping jõustub selle vastu võtnud WTO liikmete suhtes kolmekümnendal päeval pärast 45. heakskiitmiskirja hoiuleandmise kuupäeva.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Läbirääkimised toimusid tihedas koostöös kaubanduspoliitika komiteega (teenused ja investeringud), nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 3. Läbirääkimiste ametlik lõpetamine nõukogu poolt on üks artikli 218 lõike 6 kohaseid vajalikke samme, et anda läbirääkimiste tulemusele õiguslik toime.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Leping on Euroopa Liidu poliitikavaldkondadega täielikult kooskõlas.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Materiaalõiguslik alus**

ELi toimimise lepingu artiklis 207 on sätestatud, et liidu ühise kaubanduspoliitika osaks on kaubanduslepingute üle läbirääkimiste pidamine ja nende sõlmimine.

Leping sisaldab digikaubanduse rahvusvahelisi norme.

Kuna lepingu peamine eesmärk ja peamine komponent on edendada WTO liikmete vahelist digikaubandust, on selle materiaaloõiguslikuks aluseks ELi toimimise lepingu artikkel 207.

- **Menetlusõiguslik alus**

Võttes arvesse, et materiaaloõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 207, võtab nõukogu lepingu sõlmimist käsitleva otsuse vastu ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a kohaselt pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist.

Seepärast on lepingu sõlmimist käsitleva otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkt a.

- **Liidu pädevus**

Digikaubandus on osa ELi toimimise lepingu artikli 207 kohasest liidu ühisest kaubanduspoliitikast, mis kuulub ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 punkti e kohaselt liidu ainupädevusse.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

ELi lepingu artikli 5 lõike 3 kohaselt ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet valdkondades, mis kuuluvad ELi ainupädevusse.

- **Proportsionaalsus**

Ei kohaldata

- **Vahendi valik**

Käesolev nõukogu otsuse ettepanek esitatakse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 6, kus on sätestatud, et otsuse lepingu sõlmimise kohta võtab vastu nõukogu. Käesolevas ettepanekus esitatud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik kasutada muud õiguslikku vahendit.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata

- **Mõjuhindang**

Ei kohaldata

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Lepingu suhtes ei kohaldata õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi menetlusi.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset Euroopa Liidus.

4. MÕJU EELARVELE

Lepingul ei ole eeldatavat finantsmõju ELi eelarvele.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Lepinguga kehtestatakse esimesed üleilmsed digikaubanduse alusnormid. Tegemist on majandusharude-ülese kokkuleppega, mis hõlmab kaupu, teenuseid ja teavet. Lepingu kohaldamisalast jäävad välja riigihanked, valitsusteenused ja valitsusasutuste valduses olev teave. Peamised sätted on järgmised.

Artiklis 4 „Elektrooniliste tehingute raamistik“ on sätestatud kohustused, millega edendatakse elektroonilise ja paberipõhise teabe võrdset õiguslikku staatust ning antakse elektroonilistele tehingutele ja protsessidele õiguslik tunnustus. Samuti soodustatakse sellega ülekantavate elektrooniliste andmike kasutamist ja tunnustamist.

Artiklis 5 „E-autentimine ja e-allkiri“ on sätestatud, et e-allkirju, e-templeid, e-ajatempleid ja registreeritud e-andmevahetusteenuseid ei tohi keelduda tunnistamast üksnes seetõttu, et need on elektroonilisel kujul. Mõnede autentimisviiside ja e-allkirja andmise viiside puhul võib siiski nõuda vastavust teatavatele tulemuslikkuse standarditele või sertifitseerimist lepinguosalise tunnustatud akrediteeritud asutuse poolt. Samuti julgustatakse selles lepinguosalisi kasutama koostalitlusvõimelist e-autentimist ja tegema koostööd e-allkirjade vastastikusel tunnustamisel.

Artikliga 6 „Elektroonilised lepingud“ keelatakse keelduda tunnistamast elektroonilise lepingu kehtivust ja õiguslikku toimet ettekäändel, et see on sõlmitud elektrooniliselt. Kõik erandid tuleb sätestada õigusnormides.

Artiklis 7 „E-arveldamine“ on sätestatud, et e-arved on õiguslikult kehtivad. Kõik erandid tuleb sätestada õigusnormides. Samuti kehtestatakse selles ühised põhimõtted ja koostöö e-arvete raamistike koostalitlusvõime valdkonnas, et takistada ühe või teise lepinguosalise standardite muutumist kaubandustõkkeks.

Artikliga 8 „Paberivaba kauplemine“ tagatakse, et suurem osa kaupade impordiks, ekspordiks või transiidiks vajalikest vormidest on elektrooniliselt kättesaadavad ja aktsepteeritud.

Artikliga 9 „Ühtse akna süsteemide andmevahetus ja süsteemide koostalitlusvõime“ hõlbustatakse elektrooniliste ühe akna süsteemide kasutuselevõttu.

Artikliga 10 „E-maksed“ reguleeritakse elektroonilisi makseid lepinguosaliste vahel ja soodustatakse rahvusvaheliste standardite vastuvõtmist.

Artikliga 11 „Elektroonilise edastuse suhtes kohaldatavad tollimaksud“ keelatakse tollimaksude kehtestamine lepinguosalise isiku ja teise lepinguosalise isiku vahelise elektroonilise edastuse suhtes, välistamata samas sellise edastuse suhtes riigisiseste maksude, lõivude või muude tasude kohaldamist. Lepingus on sätestatud, et lepinguosalised vaatavad selle artikli viie aasta pärast läbi ja kaaluvad, kas seda on vaja muuta.

Artikliga 12 „Avaliku sektori avaandmed“ hõlbustatakse juurdepääsu avaliku sektori andmetele, mis võimaldab edendada majanduslikku ja sotsiaalset arengut, konkurentsivõimet ja innovatsiooni.

Artiklis 13 „Juurdepääs internetile ja interneti kasutamine e-kaubanduses“ tunnistatakse internetile juurdepääsu ja selle kasutamise tähtsust e-kaubanduses.

Artiklis 14 „Tarbijakaitse internetis“ nõutakse, et lepinguosalised kehtestaksid õigusraamistiku, mis kaitseb internetis tegutsevaid tarbijaid eksitava, petturliku ja ebaausa äritegevuse eest. Samuti edendatakse sellega juurdepääsu tarbijate õiguskaitsevahenditele või kaebuste esitamise mehhanismidele ning teadlikkust nendest.

Artiklis 15 „Soovimatud elektroonilised äriteated“ nõutakse, et lepinguosalised kehtestaksid meetmed soovimatute elektrooniliste äriteadete minimeerimiseks.

Artikkel 16 „Isikuandmete kaitse“ seob lepinguosalised kohustusega kehtestada õigusraamistik, millega näha ette isikuandmete kaitse, ning soodustada eri andmekaitsereežiimide ühilduvust.

Artikliga 17 „Küberturvalisus“ hõlbustatakse koostööd, riikliku küberturvalisuse alase suutlikkuse arendamist ja riskipõhist küberturvalisuse käsitust, et vähendada sel viisil kaubandustõkete tekitamist.

Artikli 18 „Läbipaistvus“ kohaselt peavad lepinguosalised viivitamata avaldama või tegema üldsusele kättesaadavaks kõik digikaubanduse valdkonnas üldkohaldatavad meetmed.

Artiklis 19 „Koostöö“ on sätestatud raamistik koostöö tihendamiseks lepinguosaliste vahel teatavates vastastikust huvi pakkuvates valdkondades.

Artikliga 20 „Areng“ kehtestatakse mehhanismid, millega toetada arenguriike, sealhulgas vähim arenenud riike, lepingu rakendamisel. Need mehhanismid hõlmavad pikendatud rakendamistähtaegu, tehnilist abi ja suutlikkuse suurendamist.

Artikliga 21 „Telekommunikatsioon“ kehtestatakse telekommunikatsiooni reguleerivate asutuste kohustused ning julgustatakse lepinguosalisi eraldama sagedusalasid kõigile kasutajatele avatud, läbipaistval ja mittediskrimineerival viisil, tuginedes turupõhiste meetoditele.

Artiklites 22–26, mis käsitlevad erandeid, lisatakse lepingusse GATTi ja GATSi üldised ja julgeolekualased erandid ning GATSi säte usaldatavusnõuete kohta. Samuti kehtestatakse nendega isikuandmete kaitse erand ja võimalus kohelda põlisrahvaid soodsamalt.

Artiklid 27–38 sisaldavad institutsioonilist korraldust ja lõppsätteid, sealhulgas: vaidluste lahendamise menetluste kehtestamine (artikkel 27) ja e-kaubanduse kaubandusaspektide komitee loomine (artikkel 28).

Artiklis 35 „Läbivaatamine“ on sätestatud kord, mille alusel lepinguosalisel vaatavad kohustused korrapäraselt läbi, et tagada lepingu ajakohasus ja asjakohasus.

Ajutist korda käsitlev lisa sisaldab sätteid, mis reguleerivad lepingu kohaldamist kuni selle inkorporeerimiseni WTO lepingu 4. lisse, sealhulgas vaidluste lahendamise ajutist korda käsitlevaid sätteid. **Vahekohtu apellatsioonimenetlust käsitlevas liites** on sätestatud ajutine apellatsioonimenetluse kord.

Liidu heakskiitmiskirja hoiuleandmine võimaldaks jõustada lepingu ajutiselt nende WTO liikmete suhtes, kes on selle heaks kiitnud, kolmekümnendal päeval pärast 45. heakskiitmiskirja hoiuleandmise kuupäeva ja siis, kui see lisatakse WTO lepingu 4. lisse.

- **Kokkuleppe tekst ja teatised**

Lepingu tekst esitatakse nõukogule koos käesoleva ettepanekuga.

Aluslepingute kohaselt peab komisjon andma hoiule lepingu artiklis 29 ettenähtud heakskiitmiskirja, et väljendada liidu nõusolekut end lepinguga siduda.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

e-kaubanduse lepingu sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostöimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktiga v,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut¹,

ning arvestades järgmist:

- (1) 2017. aasta detsembris toimunud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (edaspidi „WTO“) 11. ministrite konverentsil leppisid 71 WTO liiget, sealhulgas liit, kokku WTO raames e-kaubanduse kaubandusaspektide üle läbirääkimiste pidamiseks ettevalmistava töö alustamises.
- (2) 2019. aasta jaanuaris tegid 77 WTO liiget, sealhulgas liit, ühisavalduse, milles kinnitasid oma kavatsust nimetatud läbirääkimisi alustada, et püüda saavutada olemasolevatele WTO lepingutele ja raamistikele tuginedes kõrgetasemeline tulemus ja võimalikult suure hulga WTO liikmete osalemine.
- (3) Pärast viis aastat kestnud läbirääkimisi edastasid 71 WTO liiget 2024. aasta detsembris teatise, mis sisaldas e-kaubanduse lepingu (edaspidi „leping“) teksti, ning tegid avalikuks ühise eesmärgi taotleda WTO peanõukogu otsust lisada leping Maailma Kaubandusorganisatsiooni asutamislepingu (edaspidi „WTO leping“) 4. lisasse.
- (4) WTO peanõukogu ei suutnud oma 2025. aasta veebruari ja detsembri istungitel lepingu WTO lepingu 4. lisasse lisamise suhtes konsensust saavutada.
- (5) 67 WTO liiget, sealhulgas liit, esitasid 28. märtsil 2026 ühisdeklaratsiooni, milles kinnitasid oma kavatsust hakata lepingut peale seda, kui nõutavad sisemenetlused on lõpule viidud, võimalikult kiiresti rakendama. Et võimaldada lepingu ajutist kohaldamist, kuni seda ei ole WTO lepingu 4. lisasse inkorporeeritud, lisati sellele ajutist korda käsitlev lisa, mis sisaldab muu hulgas liidet vahekohtu apellatsioonimenetluse kohta. Lepinguosalisel peaksid jätkuvalt taotlema otsust lisada leping WTO lepingu 4. lisasse². Kuni kuupäevani, mil leping lisatakse WTO lepingule, tuleks seda kohaldada ajutist korda käsitleva lisa kohaselt ajutiselt.
- (6) Lepinguga kehtestatakse esimesed üleilmsed digikaubanduse normid ning luuakse õiguslik alus, millele tuginedes saab võimalikult palju riike oma digimajandust arendada ning riigisisest ja piiriülest digikaubandust edendada.

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² Seisukoht, mis võetakse liidu nimel WTO peanõukogus, on ühineda vastavalt nõukogu 25. mai 2025. aasta otsusele (EL) 2025/915 konsensusega, kui WTO liikmed selle saavutavad, et inkorporeerida leping WTO lepingu 4. lisasse.

- (7) Nõukogu 26. märtsi 2026. aasta järel dustes WTO 14. ministrite konverentsi alguses³ toetatakse lepingu võimalikult kiiret rakendamist, sealhulgas selle ajutise kohaldamise kaudu.
- (8) Euroopa Andmekaitseinspektoriga on konsulteeritud kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse ... [lisada kuupäev]⁴.
- (9) Vastavalt lepingu artiklile 29 peaks lepingu heakskiitmine toimuma heakskiitmiskirja hoiuleandmisega WTO peadirektorile.
- (10) Leping tuleks heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga kiidetakse heaks e-kaubanduse leping (edaspidi „leping“). Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Kõnealust lepingut ei tõlgendata viisil, mis võimaldab liidu või liikmesriikide kohtutes otseselt tugineda sellest tulenevatele õigustele või kohustustele.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja
[...]*

³ ST 7777/2026.

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].